

SUN organisaties: bij noodhulp gaat het om perspectief op zelfbepaling

Bij het ontvangen van de penning van verdienste RDO – Utrecht 13 juni 2023

Vanaf 1996 raakte ik in Amsterdam en vanaf 2003 met Elisabeth Beelaerts van Blokland nauw betrokken bij publiek-private samenwerking om vanuit de coulissen financiële noodhulp te bieden. Het is als een Rode Kruis taak: betrouwbaar, onafhankelijk, simpel (BOS), criteria waarmee we sindsdien werken. Als iemand in het water valt moet die er uit. Een brand? Die moet worden geblust. Als er geen brand is hef je de brandweer niet op. Zo hou je ook met noodhulpbureaus de mogelijkheid van financiële noodhulp achter de hand.

Het is meer. In de 19^e eeuw werd in Duitsland het principe van individuele zelfbeschikking geformuleerd, terwijl in Nederland sociale beweging vooral gebaseerd bleef op barmhartigheid en dankbaarheid. Ondergeschiktheid van mensen in ellende was (en is nu nog in subtiele vorm) de ziel van goeddoen. Noodhulp nu legt een bodem onder het verlies aan zelfregie. Dat is vertrekpunt om weer in vrijheid te kunnen wonen, werken, leven. Het bredere kader voor zelfbepaling is derhalve het herwinnen van vrijheid mede door herstel van de pijlers: inkomen, onderwijs en gezondheid.

Bij noodhulp is het probleem niet dat overheden, kerken of fondsen steken laten vallen. Dat is juist reden van bestaan voor noodhulpbureaus. Het probleem is ook niet geld waar sommige noodhulpbureaus bezorgd over zijn. Het kernprobleem is hulpverleners bij noodhulp op het schild hijsen terwijl ze tegelijkertijd een zwakke schakel zijn, omdat financiële noodhulp nog niet onderdeel van hun corebusiness vormt. Vraag het de vereniging van noodhulpbureaus (VVUN) maar. Het probleem - en dat klinkt saai - is sociale logistiek, distributie dus, het tijdig bereik van mensen in nood.

De deelname van RDO vanaf 2005 was cruciaal voor het succes in Nederland. In feite komt RDO een penning van verdienste toe. Ik mocht aan de doelstellingen van RDO bijdragen ten gunste van noodhulpbureaus en die liggen mij na aan het hart, omdat zij erop gespist zijn dat niemand vernederd wordt, maar kansen krijgt. Dat is een centrale waarde. Het hart van het werk ligt daarom bij het samenspel lokaal. Dank voor uw betrokkenheid en uw waardering met een penning van verdienste. Ik ben er verrast en verguld mee, zeker nu ik met Elisabeth, mijn mede initiator, bestuurder, collega en compagnon bij de ontwikkeling van noodhulpbureaus in de prijzen val.

Andries de Jong, 13 juni 2023